Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentación

A Facultade de Ciencias Empresariais de Ourense está localizada no Edificio Xurídico Empresarial do Campus Universitario en pleno centro da cidade.

A oferta educativa para o próximo curso 2016-2017 no Centro é:

Títulos de Grao:

- **GRADO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS**
- **GRADO EN TURISMO**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + ENXEÑARÍA INFORMÁTICA**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + DEREITO**
- **DOBRE GRAO INTERNACIONAL EN ADE (ESPAÑA) & BUSINESS ADMINISTRATION (ALEMAÑA)**

Desde o curso 2015-2016, grazas a un acordo de cooperacion Inter-Institucional con Hochschule Bremerhaven, a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo oferta o **Programa de Dobre Grado Internacional** en Administración e Dirección de Empresas (Business Administration & Management) da **Universidade de Vigo** e Bachelor of Arts in Business Administration en **Hochschule-Bremerhaven**. Ademais, por terceiro ano consecutivo ofértase o programa **ADE INTERNACIONAL** con mais de 60 créditos impartidos en inglés. No curso 2016-2017 iníciase a oferta do programa **TURISMO INTERNACIONAL** con mais de 39 créditos impartidos en inglés.

Con estes acordos e programas a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo aposta pola internacionalización dos estudos e a participación dos estudantes en programas de movilidade e intercambio, abrindo un abanico a novos horizontes e opcións de futuro.

En canto á oferta de POSGRAOS da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo:

- **MESTRADO OFICIAL EN CREACIÓN, DIRECCIÓN E INNOVACIÓN NA EMPRESA**
- **MESTRADO OFICIAL EN DIRECCIÓN E PLANIFICACIÓN DO TURISMO**
- **MESTRADO OFICIAL EN XESTION EMPRESARIAL DO DEPORTE**

Para obter máis información visita a nosa páxina web http://www.fcetou.uvigo.es/

¡Ven a visitarnos!

Organigrama

EQUIPA DECANAL

Decana

Elena Rivo López
Teléfono: 988368800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Vicedecana de Ordenación Académica

Mónica Villanueva Villar
Teléfono: 988368714
e-mail: monicavv@uvigo.es

Vicedecano de Estudos de Grao e Xestión Informática
Javier Sánchez Sellero
Teléfono: 988368742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedecano de Calidade
Marcos Álvarez Díaz
Teléfono: 988 368 764
e-mail: marcosalvarez@uvigo.es

Vicedecana de Relacións Internacionais
Elena De Prada Creo
Teléfono: 988368726
e-mail: edeprada@uvigo.es

Secretaria
María Beatriz González Sánchez
Teléfono: 988368712
e-mail: bgonzale@uvigo.es

Localización

Edificio Xurídico-Empresarial
Campus Universitario As Lagoas
32004 Ourense

Conserxería: + 34 988 368 700
Secretaría de alumnado: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es
Secretaría de Decanato: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es
Relacións Internacionais: edeprada@uvigo.es
Información xeral: info.eto@uvigo.es
Fax: + 34 988 368 923

Páxina web: www.fcetou.uvigo.es

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
O04G020V01101	Economía: Microeconomía	1c	9
O04G020V01102	Empresa: Fundamentos de administración	1c	6
O04G020V01103	Historia: Historia económica	1c	6
O04G020V01104	Matemáticas: Matemáticas	1c	9
O04G020V01201	Economía: Economía española e mundial	2c	6
O04G020V01202	Empresa: Matemática das operacións financeiras	2c	6
O04G020V01203	Empresa: Xestión de empresas	2c	6
O04G020V01204	Estatística: Estatística	2c	6

O04G020V01205	Dereito mercantil	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Microeconomía				
Materia	Economía: Microeconomía			
Código	O04G020V01101			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Vázquez Barquero, José Ángel			
Profesorado	Álvarez Díaz, Marcos Pereira Lorenzo, Nemesio Vázquez Barquero, José Ángel			
Correo-e	jvazquez@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/marcos.alvarez			
Descrición xeral	O obxectivo xeral da materia é o de obter unha visión global da economía en xeral e da microeconomía en particular. Para iso, analizarase o funcionamento dos mercados e o comportamento dos axentes económicos que nel interveñen. En concreto, ofreceráselle ao alumnado unha perspectiva dos mercados e dos axentes desde o punto de vista de equilibrio parcial, tanto nun contexto de competencia perfecta como nun contexto de competencia imperfecta. Analizarase, tamén, o papel do estado na formulación da política económica.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lograr o manexo, por parte do *estudiantado, dos conceptos básicos da análise *microeconómico, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír razoamentos económicos sinxelos que, mediante unha representación simplificada da realidade, permitan tratar adecuadamente o problema.	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C9 C16	D1
Desenvolver a capacidade para analizar os efectos dos cambios no medio económico sobre o comportamento dos axentes e a súa consecuente repercusión nos mercados.	B1 B2 B5 B13	C16	D1
Espertar o interese do alumnado respecto á análise das políticas *microeconómicas de modo que, ante a aplicación dun novo instrumento de política económica, sexan capaces de formar unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulou.	B1 B2 B5 B10	C2 C16	

Fomentar o traballo en equipo e potenciar as habilidades para expresar e defender de forma coherente argumentos en público.	B1 B2 B5 B6 B8	C16	D1

Contidos	
Tema	
*I.- INTRODUCIÓN	Tema 1. Pensar como un economista: conceptos básicos. Escaseza. Economía. Racionalidade. Eficiencia e equidade. Custo de oportunidade. Análise marxinal. Modelos económicos. Microeconomía e macroeconomía. O mercado. Adam Smith e a man invisible. Tema 2. Funcionamento dos mercados: elementos básicos de oferta e demanda. A curva de oferta, a curva de demanda e desprazamentos. Equilibrio e mecanismo do mercado. A elasticidade. Os mercados e a competencia.
*II.- A CONDUTA DOS CONSUMIDORES	Tema 3. Os gustos, o orzamento e a elección do consumidor. As cestas. Os gustos, a curva de indiferenza e a relación marxinal de substitución. A restrición resupuestaria e variacións de prezos e renda. A elección. Da demanda individual á demanda de mercado.
*III.- A CONDUTA DA EMPRESA	Tema 4. A produción: tecnoloxía e rendementos de escala. A función de produción. Produto medio e marxinal. Lei de rendementos marxinais decrecientes. Descrición dos rendementos de escala. Tema 5. Os custos de produción Custo económico e custo contable. Custo de oportunidade. Custos irrecuperables. Custos fixos e variables. Da función de produción á curva de custo total. Custo fixo e variable. Custo medio e marxinal. O custo a longo prazo e a elección da combinación de factores que minimizan custos (recta isocoste, isocuanta e relación técnica de substitución, elección). Tema 6. Maximización de beneficios e a oferta competitiva Ingreso total e beneficio. Ingreso marxinal, custo marxinal e maximización de beneficios. Maximizan as empresas os beneficios?. A curva de custo marxinal e a decisión de oferta da empresa competitiva. A decisión de pechar. A oferta individual e de mercado.
*IV. O FUNCIONAMENTO DOS MERCADOS COMPETITIVOS E O BENESTAR	Tema 7. O mecanismo de mercado competitivo e a política económica. Oferta e demanda. Equilibrio. Eficiencia do equilibrio competitivo. Excedente do consumidor e do produtor. Intervención pública con controis de prezos (máximos e mínimos) e impostos. Efectos sobre o mecanismo de mercado e sobre o benestar.
*V. POR QUE NON FUNCIONAN Os MERCADOS	Tema 8. O poder de mercado Monopolio natural e barreiras á entrada. Decisións de produción e prezos. O ingreso e a maximización dos beneficios. O custo do monopolio en termos de benestar. Oligopolio e competencia monopolística. Efectos sobre o benestar social. A actitude dos poderes públicos ante o exercicio de poder de mercado. Tema 9. Externalidades, Bens Públicos e Información Asimétrica. Externalidades e a ineficiencia do mercado. Solucións privadas e políticas públicas. Bens públicos fronte a outros bens. O problema do parásito. A traxedia dos bens comunais. Os dereitos de propiedade. A información asimétrica: selección adversa e risco moral.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	22.5	18	40.5
Titoría en grupo	7.5	20	27.5
Sesión maxistral	44	75	119
Probas de tipo test	0	33	33
Probas de resposta curta	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que se proporcionarán aos alumnos con antelación para que os resolvan antes da clase. Dese modo poderán identificar aquelas cuestións que lles resultan máis dificultosas e poderán resolver as súas dúbidas en clase. Tamén se realizará o seguimento da aprendizaxe dos estudantes mediante pequenas probas e exercicios que haberán de entregar.

Titoría en grupo	Nos seminarios en grupos reducidos realizaranse diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas clases teóricas e prácticas.
Sesión maxistral	As clases teóricas impartiranse nas 15 semanas do cuadrimestre. Nas clases teóricas exporanse de forma reducida os principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con máis detalle os puntos de maior complexidade. Para un axeitado seguimento e comprensión das clases é necesario que os alumnos lean con antelación a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	
Resolución de problemas e/ou exercicios	
Sesión maxistral	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Probas de tipo test	Realizaranse, polo menos, dúas probas escritas ao longo do cuadrimestre. Cada unha destas probas valorarase, como máximo, con 1 punto. Tamén se terá en conta a entrega de boletíns e a realización dos cuestionarios ao finalizar cada tema.	20	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C9 C16	D1
Probas de resposta curta	Exame escrito (8 puntos). Realizarase un exame parcial co contido teórico e práctico dos primeiros temas da materia, e unha proba final na data establecida na data oficial establecida no calendario de exames. A proba final consistirá de dous partes (a primeira corresponderase cos temas do parcial e, a segunda, cos restantes) cada unha das cales se valorará sobre 4 (o alumno debe obter como mínimo 1,5 punto sobre 4 en cada parte, se non estará suspendo, sendo necesario obter 4 puntos ou máis para aprobar o exame e poder sumar esa nota á avaliación continua). A nota obterase da media aritmética simple das cualificacións alcanzadas en cada parte. Esta nota sumarase á avaliación continua (se se cumpren os requisitos anteriores) e apróbase cunha nota de 5 puntos ou máis. O alumnado que supere o exame parcial, só terá que examinarse, na proba final, da segunda parte que se corresponde cos temas restantes. O estudante que non supere o exame parcial terá que examinarse de toda a materia na proba final. Poderá establecerse unha nota de mínima para poder superar o exame parcial.	80	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C9 C16	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación do estudiantado que non se presenta ao exame será a que obtivese por avaliación continua. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota final igual ou superior a cinco puntos. A nota obtida na avaliación continua (20% da nota final) poderase manter *paraÂ todas as convocatorias do ano académico 2016/17. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas en e calendario de probas de avaliación aprobada pola Xunta de Centro para o curso 2016-2017. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Pindyck, R. y Rubinfeld, D, **Microeconomía**, Prentice Hall, 8ª edición, 2013,

Mankiw, N.G, **Principios de Economía**, Thomson, 6ª edición, 2012,

Goolsbee, A., Levitt, S. & Syverson, C., **Microeconomía**, Reverte, 2015,

Kugma, P. & Wells, R., **Microeconomia**, Reverte, 2015,

Recomendacións

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

As particularidades da materia serán publicadas en *FAITIC.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Fundamentos de administración				
Materia	Empresa: Fundamentos de administración			
Código	O04G020V01102			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Lampón Caride, Jesús Fernando			
Profesorado	del Río Rama, María de la Cruz Lampón Caride, Jesús Fernando Reyes Santias, Francisco			
Correo-e	jesus.lampon@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia persegue introducir a disciplina que vertebra o grao, prestando atención ás diferentes funcións que a integran e facendo fincapé na súa aplicación ao ámbito empresarial.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Conseguir que o alumnado distinga os principias conceptos relacionados co entorno e coas funcións directivas (planificación, organización, dirección e control) e os vincule co funcionamento das empresas. Se pretende que sexan capaces de analizar todas as áreas das empresas e as relaciones que se producen entre estas e fora das mesmas.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C15 C16	D3 D5
Ser capaces de aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenrolar competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudio.	B1 B2 B13	C15 C16	D3 D5
Que os alumnos saiban reunir, analizar e interpretar fontes de información relevantes para emitir xuízos que inclúan a reflexión e defensa de argumentos, resolución de problemas e a análise sobre economía de empresa, temas relevantes de índole social, científica ou ética. Así mesmo ha de saber citar e referenciar con corrección ditas fontes de información.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D3 D5
Capacitar o alumno para poder transmitir ideas, información, problemas e situacións, de forma obxectiva, sintética e comprensible, a un público tanto especializado como non especializado; con claridade, evitando as barreras de comunicación e potenciando o traballo en equipo.	B1	C1 C3 C5	D5

Contidos	
Tema	
Pensamento administrativo: Escolas e enfoques relevantes	.

Estrutura e dinámica da contorna. A organización como un sistema aberto e responsable	.
Toma de decisións e planificación	.
Organización	.
Liderado, cultura e influencia no contexto global	.
Control e seguimiento	.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	45	75
Estudo de casos/análises de situacións	20	55	75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos/análises de situacións	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballos por parte do alumno tanto de xeito individual como en grupo baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Estudo de casos/análises de situacións	estudo de casos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos/análises de situacións	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de forma individual de cuestións expostas, guiadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a comprensión da materia.	100	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11 C15 C16	D3 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A concreción das actividades dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-2017

No caso de conflito ou disparidad entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU

Bibliografía. Fontes de información

Amaru, Antonio César, **Fundamentos de administración**, Pearson Educación México, 2009,

Bateman, T. y Snell, S., **Administración: Una ventaja competitiva**, McGraw-Hill, 2001,

Díez de Castro, José, **Administración de empresas. Dirigir en la sociedad del conocimiento**, Pirámide, 2002,

Díez de Castro, Emilio Pablo y otros, **Administración y dirección**, McGraw-Hill, 2001,

Hellriegel, D., Jack, **Administración. Un enfoque basado en competencias**, 10ª ed. Thomson, 2005,

Koontz, Harold y Weihrich, Heinz, **Administración. Una perspectiva global**, 12ª ed. McGraw-Hill, 2003,

García del Junco, Julio, Casanueva Rocha, Cristóbal, **Prácticas de la gestión empresarial**, McGraw-Hill, 2000,

Hernández Ortiz, Mª Jesús, **Casos prácticos de administración y organización de empresas**, Pirámide, 2000,

Castillo Clavero, Ana Mª, **La dirección en la práctica. Casos de gestión de empresas**, Pirámide 2000,

Robbins/DeCenzo, **Fundamentos de administración.Conceptos esenciales y aplicaciones**, Pearson-Prentice Hall, 2009,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección de recursos humanos/O04G020V01303
Dirección estratéxica/O04G020V01503
Teoría da organización/O04G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se concibe de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do ano académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puideran xurdir. Así mesmo, aportaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia económica				
Materia	Historia: Historia económica			
Código	O04G020V01103			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Fernández Vázquez, María Teresa			
Profesorado	Fernández Vázquez, María Teresa			
Correo-e	mteresa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Mostrar aos alumnos os cambios económicos, industriais e organizativos ao longo da historia, usando ferramentas teóricas e empíricas doutras ramas dá economía e das ciencias sociais próximas. Analizar ou desenvolvemento de economía internacional e as grandes fases do crecemento económico moderno. Observar e analizar os efectos dos acontecementos económicos cruciais. Investigar as implicacións dos cambios nas institucións económicas de carácter global □por exemplo, o patrón ouro, os bloques comerciais, OMC e FMI- e os efectos do cambio tecnolóxico no curto, medio e longo prazo.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Aprender e comprender o proceso de crecemento e desenvolvemento económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5
Coñecer e analizar o proceso de nacemento e transformación das principais institucións económicas ao longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C16	D1 D3 D5
Distinguir os condicionantes e forzas que impulsaron ou frearon o desenvolvemento económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C16	D1 D3 D4 D5

Identificar as fases do crecemento económico moderno. Coñecer os alicerces do crecemento económico.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5
Comprender os procesos de aparición, transformación e crise das formas de organización empresarial ao longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5

Contidos	
Tema	
Tema 1. Introdución á Historia Económica Mundial.	Historia Económica e crecemento económico. Periodización e conceptos económicos básicos para a análise histórica. Visión panorámica da historia económica de occidente.
Tema 2. As economías europeas preindustriais.	As flutuacións seculares. Poboación, produción e distribución do produto agrario. O crecemento do comercio e de manufactura.
Tema 3. A Revolución Industrial (1750-1870).	Crecemento económico e marco institucional. O proceso de Industrialización: factores de produción e innovacións. A difusión da industrialización.
Tema 4. As relacións económicas internacionais no século XIX: A primeira globalización.	O comercio internacional e a primeira globalización. O movemento internacional de factores. O sistema monetario internacional: O patrón ouro. A segunda revolución tecnolóxica.
Tema 5. A economía internacional no século XX.	Os problemas económicos do período de entreguerras. (1919-1939) A economía internacional na época dourada do capitalismo: (1945-1973) A crise e modificacións da economía mundial (1973-2010).

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	0	30
Traballos de aula	15	4	19
Seminarios	5	30	35
Outras	6	60	66

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Mediante esta metodoloxía, co apoio audiovisual, presentarase de maneira sintética, secuencial e motivadora os aspectos craves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras estarán dedicadas a ofrecer unha visión panorámica da materia e conceptos básicos de economía; as restantes estarán destinadas a traballar temas monográficos. A pesar de que o método destas sesións é fundamentalmente expositivo, promoverase a participación activa dos estudantes.
Traballos de aula	O traballo de aula é unha instancia para socializar, depurar e sintetizar os coñecementos adquiridos na preparación da sesión. Engloban actividades heteroxéneas, deseñadas de acordo a obxectivos e contidos diversos. Comprenden entre outras: análise e/ou comentarios de series estatísticas, gráficos ou textos, resolución de exercicios, discusión de documentos históricos, etc., ou ben, a realización dun esquema, síntese ou mapa conceptual do material previamente distribuído.Todas estas tarefas realizaranse individualmente ou por equipos.
Seminarios	Nos seminarios traballaranse temas monográficos e requirirán algún traballo previo de preparación por parte dos estudantes. O seminario é unha instancia para socializar, decantar e sintetizar os coñecementos adquirirvos na preparación do mesmo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Seminarios	traballo en conxunto cos llos alumnos
Traballos de aula	traballos realizados en grupos por os alumnos

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballos de aula	Avaliación dos exercicios (comentario e análise de gráficos, series estatísticas, e/ou textos, resolución de cuestións e problemas), ou valoración da coherencia e calidade do traballo, esquema, síntese ou mapa conceptual. Valorarase a asistencia, participación, cumprimento, aptitude, aspectos formais (redacción, sintaxe, ortografía, ...) e expresión oral.	de 0 a 20	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5
Outras	Preguntas de desarrollo sobre el temario y las actividades realizadas en los trabajos de aulas. Las respuestas tendrán que estar estructuradas y razonadas correctamente. Se valorará la redacción clara y comprensible.	de 0 a 80	B1 B2 B5	C2 C4 C5 C6	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Haberá dúas opcións de avaliación: Avaliación continua ou o exame final.

A.- AVALIACIÓN CONTINUA.

Dentro da avaliación continua haberá dúas etapas de avaliación:

A1) Primeira etapa: Seminarios

Participación nos seminarios. Tanto a preparación dos seminarios (tarefas de preparación) como a asistencia (grupos mediano e pequeno), e a superación das actividades expostas nos mesmos é fundamental para alcanzar as aprendizaxes esperadas e, consecuentemente, é condición necesaria, aínda que non suficiente, cumprimentar todos os pasos anteriores para seguir o sistema de avaliación continua.

Se non se cumpre cos requisitos anteriores, o estudante só terá dereito ao exame final de toda a materia (opción B)

A2) Segunda etapa: Exames sobre os contidos de cada seminario e a parte do temario desenvolvida nos grupos grandes.

Para ter dereito a presentarse a estas probas é imprescindible superar as esixencias establecidas para cada seminario e realizado correctamente as actividades dos grupos de aula.

É obrigatorio obter un resultado superior a un 4 en cada etapa, para poder optar á proba seguinte.

A participación nos seminarios e traballos de aula corresponde a un 20% da avaliación total da materia e os exames o 80%.

Ao longo do curso poderanse establecer novos procedementos para decidir a continuación no sistema de avaliación continua.

B.- EXAME FINAL

Exame final de toda a materia que representará o 100% da nota. Esta proba obxectiva consta de varias partes, compostas por preguntas de desenvolvemento. Para aprobar a materia é imprescindible aprobar cada unha dos seus partes**.**

Cualificación numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente.

As datas dos horarios das próbas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2015-2016.

En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na página web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

CAMERON, R.; NEAL, L. (2005), **Historia económica mundial: desde el Paleolítico hasta el presente**,

CAMPS CURA, E. (2013), **Historia económica mundial "La formación de la Economía internacional (siglos XVI-XX)**,

COMÍN, F.; HERNANDEZ, M.; LLOPIS, E. (eds.) (2005), **Historia económica mundial: siglos X-XX**,

COMÍN, F. (2011), **Historia económica mundial: de los orígenes a la actualidad**,

FELIU, G.; SUDRIÀ, C. (2013), **Introducción a la historia económica mundial**,

MADDISON, A. (2002), **La Economía mundial: una perspectiva milenaria**,

PALAFOX, J. (2014), **Los tiempos cambian. Historia de la economía**,

TELLO, E. y GORDILLO, X. (coords.) (2005), **Guía práctica de historia económica mundial**,

ZAMAGNI, V. (2005), **Historia económica de la Europa Contemporánea**,

CAMPS CURA, E. (2012), **Historia económica mundial. a formación da economía internacional (Séculos XVI-XX),**

Mc. Graw Hill, Madrid.

PALAFOX, J. (Ed), (2014), **Os tempos cambian. Historia da economía,** Tirant Humanidades, Valencia.

Recomendacións

Outros comentarios

Aínda que non hai ningún requisito formal para o seguimento da materia é conveniente que o alumno teña:
1. Coñecementos básicos de xeografía e historia contemporánea de Occidente (grandes procesos e feitos mais relevantes).
2. Manexo básico de *planillas de cálculo (ex. Excel) e procesadores de texto (ex. Word).
3. Certa experiencia na procura de información e bases de datos en Internet.
Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno/a en a materia e concíbese de forma flexible, en consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.
Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

As particularidades da materia serán publicadas en *FAITIC.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Matemáticas: Matemáticas				
Materia	Matemáticas: Matemáticas			
Código	O04G020V01104			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Tugores Martorell, Francisco			
Profesorado	Tugores Martorell, Francisco			
Correo-e	ftugores@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	O obxetivo de esta asignatura e proporcionar o estudante o lenguaxe e as principais técnicas matemáticas necesarias para poder plantexar e analizar de forma rigurosa problemas económicos, en xeral, y aqueles propios do ámbito empresarial, en particular.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Os estudantes serán capaces de formular modelos simples de relación das variables económicas baseado no manexo da álxebra lineal e do cálculo diferencial.	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Analizar utilizando técnicas matemáticas as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas.	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Os estudantes serán capaces de argumentar de modo rigoroso, coherente e intelixible, tanto en forma oral como escrita.	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Traducir problemas do ámbito económico ao contexto matemático correspondente.	B1 B5 B6 B14	C7 C12

Contidos	
Tema	
1. Límites e continuidade de funcións dunha variable real.	(*)Introducción. Gráficas. Continuidad. Teorema de Bolzano.
2. Derivabilidade de funcións dunha variable real.	
3. Integración de funcións dunha variable real.	(*)Áreas bajo curvas. Teorema fundamental del cálculo integral. Derivación de integrales. Cálculo de primitivas.
4. Cálculo vectorial e matricial.	(*) Vectores. Matrices. Sistemas de ecuaciones. Autovalores. Formas cuadráticas.
5. Sistemas de ecuacións lineais.	

6. Diagonalización, aplicacións lineais e formas cuadráticas.	(*)Conjuntos convexos. Funciones cóncavas y convexas. Propiedades.
7. Funcións de varias variables reais.	Extremos libres. Extremos condicionados.
8. Optimización con restricións de desigualdade.	(*)Introducción. Condición necesaria para la existencia de óptimos: Teorema de los multiplicadores de Lagrange. Condiciones suficientes.
9. Introducción ás ecuacións diferenciais ordinarias.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	50	70
Titoría en grupo	8	8	16
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	8	20	28
Sesión maxistral	37	37	74
Probas de resposta curta	3	12	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral. Xunto co resto de elementos da avaliación continua, un 50% da cualificación.	0	
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Xunto co resto de elementos da avaliación continua, un 50% da cualificación.	0	
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios. Xunto co resto de elementos da avaliación continua, un 50% da cualificación.	0	
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Xunto co resto de elementos da avaliación continua, un 50% da cualificación.	0	

Probas de resposta curta	Exames con preguntas breves sobre a materia. Xunto co resto de elementos da avaliación continua, un 50% da cualificación.	50	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final	50	B1 B5 B6 B14	C7 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final do curso será a suma da nota obtida polo traballo e probas realizadas durante o curso (avaliación continua) cunha ponderación mínima do 50% sobre o total, e da nota obtida no exame final, cunha ponderación máxima do 50% do total. No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, a nota obtida polo traballo ao longo do curso manterase para a segunda convocatoria. Os puntos da avaliación continua obteranse por: participación nas clases, probas curtas realizadas nas clases de grupos pequenos ao longo do curso e/ou traballos propostos.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-17. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Balbás, A. e outros., **Análisis matemático para la economía I y II**, Madrid: A.C.,

Besada, M. e outros, **Cálculo de varias variables: Cuestiones y ejercicios resueltos**, Madrid: Pearson Educación,

Sydsaeter, K. e Hammond, P.J., **Matemáticas para el análisis económico**, Madrid: Prentice-Hall,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Economía española e mundial				
Materia	Economía: Economía española e mundial			
Código	O04G020V01201			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego Inglés			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Rodríguez Méndez, Miguel Enrique			
Profesorado	Lago Peñas, Santiago Molina Abraldes, Antonio Pintos Clapés, Juan Rodríguez Méndez, Miguel Enrique Vázquez Rodríguez, María Xosé			
Correo-e	miguel.r@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Economía Mundial e Española é unha materia básica que se imparte no segundo semestre do primeiro curso do Grao de Administración e Dirección de Empresas. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do alumno, das cales 50 son actividades presencias, mentres que o resto serán actividades non presenciais. Esta materia pretende iniciar ao estudante no coñecemento da Economía Aplicada, comenzando pola análise da Economía Mundial e Española. Trátase de que comprenda o funcionamento e estrutura da Economía Mundial e Española, facendo fincapé, por unha banda, nas diferencias entre Países Desenvolvidos e Países en vías de Desenvolvemento, e por outra banda, na estrutura económica de España. Organízase en Actividades Básicas (AB) e Actividades Complementarias (AC), de carácter Teórico (T) e Práctico (P), que levan asociadas tanto traballo presencial como persoal.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Adquirir coñecementos básicos para entender o funcionamento da economía mundial e española.		C2	
Acceder ás fontes estatísticas da Economía Mundial e de España.	B1	C16	
Sintetizar a información estatística en Indicadores Económicos relevantes.	B1 B13 B14	C2 C16	
Consultar directamente as referencias bibliográficas.		C16	
Elaboración e exposición dos resultados, empregando nun nivel básico os programas informáticos de cálculo, realización de gráficos e presentacións.	B1	C16	D1

Redacción e síntese dos resultados anteriores.	B1 B2 B5	
Someter a contraste e discusión as ideas expostas nas leccións maxistrais.	B2 B5 B8 B9	
Revisar con certa periodicidade a evolución dos resultados acadados.		D1 D5
Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa para o traballo.		D1 D5
Motivación pola calidade e mellora continua.		D1 D5

Contidos	
Tema	
Bloque Temático 1: Conceptos básicos.	Obxectivos do Tema. A actividade económica e o crecemento económico. Crecemento e Desenvolvemento. Indicadores económicos.
Bloque Temático 2: Economía Mundial.	Obxectivos. Caracterización dos Países Desenvolvidos. Os elementos estruturais dos Países Desenvolvidos. Caracterización do subdesenvolvemento económico. Elementos estruturais dos países en vías de desenvolvemento. As teorías do subdesenvolvemento económico. O papel do comercio internacional e as estratexias de crecemento económico.
Bloque Temático 3: Economía Española.	Obxectivos do Tema. Crecemento económico e evolución da Economía Española.
Bloque Temático 4: Temas de actualidade.	Obxectivos do Tema. Analizar cuestións de actualidade da Economía Española e Mundial.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Debates	5	10	15
Sesión maxistral	26	19	45
Probas de resposta curta	4	41	45
Observación sistemática	5	10	15
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio forman parte das Actividades Básicas. En cada unha delas o alumnado realizará un exercicio no que deberá aprender a manexar información para o estudo da economía mundial e de España. Con ditos exercicios o estudantado aprenderá a organizar a información e a sintetizar os datos en indicadores relevantes (PIB, poboación, PIB per cápita, coeficiente de apertura, taxa de actividade, taxa de desemprego, gasto público, produtividade etc.). Iso esixirá a realización de cálculos (taxas de variación, números índice, actualización de variables monetarias, taxas de participación), a súa representación e análise. Tamén é posible a realización de outras actividades prácticas.
Debates	Neste Centro, proporáselle ao alumno un conxunto de lecturas. Cada lectura está relacionada con cada un dos temas do Programa. Posteriormente, haberá unha sesión presencial para o Debate aberto na aula ó redor dos contidos das lecturas propostas.
Sesión maxistral	As sesións maxistrais forman parte das Actividades Básicas da Materia. En cada unha das sesións, o profesorado desenvolverá os contidos do Programa. Tomárase como punto de partida as preguntas destacadas en cada un dos temas, así como os resultados e conclusións que se vaian acadando simultaneamente nas outras actividades docentes relacionadas co tema.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas de laboratorio	o profesor responsable da actividade supervisará o desenvolvenmento da actividade realizada por cada alumno individualmente. Además, estará a sía disposición para resolver calquera dúbida durante o horario de titorias.

Debates	o profesor responsable da actividade supervisará o desenvolvenmento da actividade realizada por cada alumno individualmente. Además, estará a sía disposición para resolver calquera dúbida durante o horario de titorias.

Probas	**Descrición**
Probas de resposta curta	as probas terán carácter individual.
Observación sistemática	o profesor responsable supervisará o desenvolvenmento da actividade realizada por cada alumno individualmente.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Probas de resposta curta	Incluirá a realización de probas de resposta curta escrita e orais, onde se avaliará o grao de aprendizaxe dos contidos de cada unha das actividades propostas ó longo do curso. Algunha proba poderá ter carácter eliminatorio do sistema de avaliación continua.	90	B1 B5 B14	C2	
Observación sistemática	Actitude persoal e disposición ó traballo que permitan valorar o nivel de seguimento do conxunto de actividades da materia (presenciais e non presenciais).	10	B1 B2 B5 B8 B9 B13 B14	C2 C16	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación da materia neste centro será preferentemente continua.

Para ser avaliado mediante o sistema de avaliación continuo é necesario que o alumno acade un rendemento satisfactorio mínimo en cada unha das probas realizadas. Estas probas poderán ser de diverso tipo (probas orais, resposta escrita). Cada ano, a traverso dos contidos do programa docente incluídos na Plataforma Tema, indicarase a cualificación mínima para continuar no sistema de avaliación continua.

Os alumnos que non sexan avaliados mediante o sistema de avaliación continuo (ou que non superaron satisfactoriamente este) poderán ser avaliados mediante un exame final. O exame final correspondente á primeira e segunda convocatoria seguirá o mesmo modelo e criterios de cualificación que o empregado nas "probas de resposta curta" empreagados ó longo do sistema de avaliación continuo.

Os estudantes que non participen na avaliación continua nin no examen final, figurarán nas actas como non presentados.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-2017. Neste centro, no caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

García Delgado, Jose Luís e Rafael Myro (directores), **Lecciones de Economía Española**, Ed. Thomson-Civitas, 2005,

Berzosa, Carlos; Pablo Bustelo, Jesús de la Iglesia, **Estructura económica mundial**, Síntesis, 2001,

Todaro, Michael P.; Stephen C. Smith: Harlow, **Economic development**, Pearson-Addison Wesley, 2006,

Jaime Requejo, **Economía Mundial**, ISBN:978-84-481-7533-7 (4ª edición),

DIRECCIÓNS DA INTERNET SOBRE ECONOMÍA MUNDIAL E ESPAÑOLA:

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Políticas económicas/O04G020V01405

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Microeconomía/O04G020V01101
Historia: Historia económica/O04G020V01103

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia, polo que se concibe de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do ano académico promovidos pola dinámica da clase ou pola relevancia das situacións que puideran xurdir. Así mesmo, aportaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Matemática das operacións financeiras				
Materia	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Código	O04G020V01202			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Villanueva Villar, Mónica			
Profesorado	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes Villanueva Villar, Mónica			
Correo-e	monicavv@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia MATEMÁTICA DAS OPERACIÓNS FINANCEIRAS introduce ao alumno na lóxica da valoración financeira, indispensable para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das Finanzas e a Contabilidade. Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o alumno coñece, comprende e aplica a metodoloxía matemática-financeira á análise e avaliación das operacións financeiras máis frecuentemente contratadas nos mercados, prestando especial atención ao cálculo de custos e de rendementos reais.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Utilizar adecuadamente vocabulario e simboloxía matemático financeiro	B1	C7	
Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira		C7	
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras		C7	
Empregar as ferramentas de valoración financeira máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos	B1	C9 C12	
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar adecuadamente os seus resultados	B1	C12	
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións		C13	
Manexar fontes de información económico financeira fiables e actualizadas		C16	
Xulgar a consistencia dos seus resultados	B2		
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	B3		
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	B13		
Incorporar a *retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe	B13		D3
Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe			D4
Realiza actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa *autoevaluación			D5

Contidos
Tema
Conceptos básicos: lóxica da valoración financeira e operación financeira
Operacións financeiras de *capitalización
Operacións financeiras de desconto
Rendas financeiras
Operacións financeiras de préstamo
Operacións financeiras de constitución
Custo e rendemento das operacións financeiras

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	21	31.5	52.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	21	31.5	52.5
Prácticas en aulas de informática	5	5	10
Probas de resposta curta	1	12	13
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	20	22
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistrais, con resolución guiada polo docente, tras un previo debate de formulacións.
Prácticas en aulas de informática	Proposta de exercicios na aula de informática. O alumno desenvolve individualmente, mediante o posible emprego de folla de cálculo, a resolución ao problema, baixo supervisión do docente.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas en aulas de informática	practicas de ejercicios propuestos

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticas en aulas de informática	Realizaranse pequenas probas grupales ou de carácter individual para a avaliación das competencias apuntadas.	10	B13	C16	D3 D4 D5
Probas de resposta curta	Preguntas curtas ou tipo test sobre a parte teórica da materia.	20	B13	C7	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias e destrezas na práctica. Esíxese un nivel mínimo obrigatorio para superalo.	70	B1 B2	C9 C12 C13	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua, composta polo conxunto das 2 probas seguintes:

1.- Probas descritas obxecto de cualificación que configurarán o 30% da nota. A non asistencia a algunha das probas suporá a obtención dun cero en dita proba e non poderá ser recuperada. Para a segunda convocatoria, de presentarse, manterase a cualificación obtida nestas probas.

2.- Exame escrito, que configura o 70% restante da nota. Este celebrarase ao final do cuadrimestre. Poderase esixir un nivel mínimo obrigatorio para superalo. A cualificación do alumno que non supere os mínimos contemplados, no seu caso, na proba será de suspenso, sendo a nota a reflexar na acta a obtida na avaliación continua.

Segunda convocatoria: proba global sobre os coñecementos de todos os contidos da materia, destrezas na práctica e adaptación a novas situacións. A nota que será tida en conta para a nota final será a desta última proba.

Poderase esixir un nivel mínimo obrigatorio para superala. A cualificación do alumno que non supere os mínimos contemplados na proba será de suspenso, sendo a nota a reflexar na acta a obtida na avaliación continua. As datas e

horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de evaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-17. En caso de conflicto ou disparidad entre as datas de dous exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información
Pablo López, A. de., **Matemática de las operaciones financieras I y II.**, UNED,
Rodríguez Sánchez, J. A. y Rodríguez Parada, S. M., **Cuadernos de Matemática de las operaciones financieras.**, Torculo,
González Catalá, V. T., **Enfoque práctico de las operaciones de la Matemática financiera**, Ciencias Sociales, D.L.,
BÁSICA,
COMPLEMENTARIA,
González Catalá, V. T., **Análisis de las operaciones financieras, bancarias y bursátiles.**, Ed. AC,
Avilés García, F., **Las operaciones financieras en los exámenes.**, CEF,
Pablo López, A. de., **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, Centro de Estudios Ramón Areces,
Guthrie, G. L y Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rates and Finance**, Prentice Hall,
ENLACES DE INTERÉS,
www.bde.es,
www.aebanca.es,
www.ceca.es,
www.tesoro.es,
www.ahe.es,

Recomendacións
Materias que continúan o temario
Decisións de investimento/O04G020V01402 Decisións de financiamento/O04G020V01501 Valoración de activos/O04G020V01604

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que pudisen xurdir. Así mesmo, achégase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.
As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-2017.
Prohíbese nas clases calquera uso de dispositivo móvil para a realización de vídeos ou fotos na clase, baixo penalización de non permitir a realización da evaluación continua.
No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.
As especificidades da materia serán desenvolvidas na plataforma FAITIC

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Xestión de empresas				
Materia	Empresa: Xestión de empresas			
Código	O04G020V01203			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Gueimonde Canto, Ana Isabel			
Profesorado	del Río Rama, María de la Cruz Diéguez Castrillón, María Isabel Gueimonde Canto, Ana Isabel Reyes Santias, Francisco Rodríguez López, Nuria			
Correo-e	agueimonde@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Trátase de presentar á empresa como axente económico fundamental, explicando os aspectos básicos da súa xestión e os problemas asociados ao seu goberno. A partir de aí identifícanse e defínense as grandes áreas funcionais, profundando nos aspectos específicos da súa xestión e as problemáticas económicas que se formulan.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante

D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprender a estrutura e o proceso empresarial, así como as diferentes funcións involucradas no mesmo.	B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	
Dispor dunha visión global da organización no contexto económico e do tipo de decisións específicas nos aspectos básicos da xestión empresarial.		C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	
Buscar, identificar, filtrar e analizar datos relevantes que poden afectar ás distintas funcións da empresa para interpretar a súa importancia en termos de defender ou criticar distintas posturas, ou medidas de actuación alternativas, tras unha correcta valoración de vantaxes e inconvenientes.	B2 B3 B4 B13 B14	C3 C6 C7 C9 C10 C12	D1
Aplicar os procedementos de análise e os coñecementos adquiridos á resolución de problemas/cuestións concretas, tanto a nivel estratéxico como operativo, tanto a nivel da contorna como de diagnóstico interno da empresa.	B1 B2 B14	C1 C3 C4 C5 C9 C10 C12 C15 C16	D1
Demostrar unha actitude proactiva e ter capacidade de expresarse correctamente para transmitir ideas e/ou comunicar de forma educada, comprensible e razoada a súa interpretación, ou opinión, sobre determinadas cuestións relacionadas con distintos aspectos da xestión empresarial.	B1 B2 B5 B7 B8 B9		D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema	
TEMA 1: A EMPRESA NO SISTEMA ECONÓMICO. PERSPECTIVA EXTERNA E INTERNA.	.
TEMA 2: DIRECCIÓN FINANCEIRA	.
TEMA 3: DIRECCIÓN COMERCIAL	.
TEMA 4: DIRECCIÓN DA INNOVACIÓN	.
TEMA 5: DIRECCIÓN DE OPERACIÓNS	.
TEMA 6: DIRECCIÓN DE RECURSOS HUMANOS	.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	26	36	62
Estudo de casos/análises de situacións	20	40	60
Outras	2	12	14
Outras	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos, ferramentas e metodoloxías básicas sobre cada un dos temas obxecto de estudo.
Estudo de casos/análises de situacións	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballos por parte do alumnado tanto de maneira individual como en grupo baixo a proposta, orientación e supervisión do profesorado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Estudo de casos/análises de situacións	Supervisión e atención ao proceso de adquisición das competencias da materia polo estudantado.
Probas	**Descrición**
Outras	A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas das clases teóricas e prácticas, desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorias) como non presenciais (consultas vía e-mail).
Outras	A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas das clases teóricas e prácticas, desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorias) como non presenciais (consultas vía e-mail).

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos/análises de situacións	Avaliación continua ao longo das sesións presenciais do curso. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesorado, sobre a materia. Avaliarase a participación do alumnado e a comprensión da materia.	20	B1 B2 B3 B5 B7 B8 B9 B13 B14	C5 C6 C7 C8 C9 C10 C12 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Outras	Probas intermedias para avaliar a adquisición e comprensión de conceptos. Realizaranse 2 probas ao longo do curso: - Primeira proba: temas 1 a 3 - Segunda proba: temas 4 a 6 É preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 nas dúas probas intermedias. No caso de que algún alumno ou alumna non supere ou non realice algunha das probas intermedias nas datas fixadas, poderá recuperar as probas suspendidas ou non realizadas na data oficial de maio establecida para a avaliación da materia (realizaraas xunto coa proba final escrita).	20		C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	
Outras	Proba final escrita para avaliar a aplicación dos coñecementos adquiridos para a resolución e interpretación de problemas e situacións no ámbito empresarial. Esta proba realizarase na data oficial establecida polo centro para a avaliación de maio. É preciso obter como mínimo un 5 sobre 10 na proba final escrita.	60	B5 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C12	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira convocatoria (maio):

Alternativa a)

Avaliación continua segundo os criterios de avaliación arriba expostos. Enténdese que os estudantes que teñan algunha cualificación nalgunha das actividades obxecto de avaliación seguen a avaliación continua e optan, por tanto, por este sistema de avaliación.

Alternativa b) So para os estudantes que non teñan seguido a avaliación continua. Exame global dos contidos da materia. A cualificación do exame será o 100% da nota final.

Segunda convocatoria (xuño-xullo):

Alternativa a) Só para os estudantes que teñan seguido a avaliación continua e non teñan superado algunha ou todas as probas: as probas suspendidas poderanse recuperar na data oficial de xuño-xullo establecida para a avaliación da materia.

Alternativa b) Exame global dos contidos da materia na data oficial de xuño-xullo. A cualificación do exame será o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-2017.

No caso de conflito ou disparidade entre datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Observación importante:

Calquera evidencia de probas ou traballos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bueno Campos, E., **Curso básico de economía de la empresa**, 2008,

Bueno Campos,E. et al., **Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales**, 2000,

Díez de Castro, E.P. et al., **Introducción a la economía de la empresa I y II**, 2002,

García del Junco, J., **Fundamentos de gestión empresarial**, 2008,

García del Junco, J. et al., **Casos prácticos de economía de la empresa**, 1998,

García del Junco, J. et al., **Prácticas de la gestión empresarial**, 2001,

Iborra, M. et al., **Fundamentos de Dirección de Empresas. Conceptos y habilidades directivas**, 2008,

Luque de la Torre, Mª. A. et al., **Curso práctico de economía de la empresa. Un enfoque de organización**, 2001,

Piñeiro García, P. et al., **Introducción a la economía de la empresa. Una visión teórico-práctica**, 2010,

Suárez Suárez, A., **Curso de economía de la empresa**, 2007,

Trátase de bibliografía básica sobre teoría e casos da materia.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Decisións de investimento/O04G020V01402
Dirección comercial I/O04G020V01403
Dirección de operacións/O04G020V01302
Dirección de recursos humanos/O04G020V01303
Decisións de financiamento/O04G020V01501
Xestión da innovación/O04G020V01906

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Outros comentarios

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podénse requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegaráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Materia	Estatística: Estatística			
Código	O04G020V01204			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Mosquera Rodríguez, Manuel Alfredo			
Profesorado	Mosquera Rodríguez, Manuel Alfredo Pérez González, Ana			
Correo-e	mamrguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia "Estatística" é unha materia de formación básica onde se estudarán os conceptos estatísticos básicos, percorrendo os temas de estatística descritiva, cálculo de probabilidades, variables aleatorias, inferencia estatística e números índice.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Ser capaz de identificar os aspectos estatísticos dentro dun problema empírico e elaborar conclusións a partir da información existente aplicando os conceptos estudados na materia. Coñecer, saber, aplicar e interpretar correctamente as técnicas descritivas e de cálculo de probabilidades básicas e valorar o seu interese como ferramenta fundamental na análise de datos.	C7 C9 C10	
Solucionar de maneira eficaz problemas e cuestións de cada un dos temas do programa utilizando os métodos cuantitativos apropiados.	C12	
Coñecer a importancia da información e ser capaz de valorala e clasificala en cada ámbito de decisión. Saber aplicar e interpretar correctamente as técnicas descritivas básicas para a análise de variables unidimensionais e bidimensionais.	C12 C16	
Introducir ao estudante no manexo de paquetes informáticos relacionados coa estatística. Desta maneira, favorecer unha actitude positiva cara ao cuantitativo, en xeral, e a estatística, en particular, así como cara á súa manipulación informática.	B3	
Fomentar a sensibilidade cara aos valores propios do pensamento científico, favorecendo as actitudes asociadas ao uso e desenvolvemento dos métodos estatísticos como o cuestionamiento das ideas intuitivas, a análise crítica das afirmacións, a necesidade de verificación, a capacidade de análise e síntese ou a toma de decisións racionais.	B1 B2 B13 B14	
Potenciar unha actitude de compromiso ético, incidindo no relativo á obtención dos datos, á non manipulación dos resultados ou o non copiar os estudos doutros nin aproveitarse do seu traballo.		D3 D4
Espertar o gusto polo uso e estudo da Estatística, véndoa como unha ferramenta que permite aprender máis sobre o propio campo de coñecemento e iniciarse na realización de investigacións propias.		D5

Contidos	
Tema	
Tema 1. Estatística descritiva	1.1 Distribución de frecuencias. 1.2 Medidas de posición, dispersión e forma. 1.3 Representacións gráficas. 1.4. Números índice simples e complexos. Propiedades. IPC.
Tema 2. Introdución ao cálculo de probabilidades	2.1 Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. 2.2 Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.
Tema 3. Variables aleatorias	3.1 Definición dunha variable aleatoria e a súa función de distribución. 3.2 Características dunha variable aleatoria. 3.3 Principais distribucións de probabilidade. 3.4 Aplicacións do Teorema Central do Límite.
Tema 4. Conceptos e principios metodolóxicos da inferencia estatística	4.1 Poboación, mostra e as súas características. Mostraxe aleatoria simple. Distribucións asociadas á mostraxe en poboacións normais. 4.2 Estimación puntual. Concepto de estimador e as súas propiedades. 4.3 Estimación mediante intervalos de confianza en poboacións normais. 4.4 Contrastes de hipóteses. Formulación das hipóteses. Contrastes clásicos en poboacións normais.
Tema 5. Manexo de paquetes estatísticos de uso corrente	5.1 Introdución ao uso do paquete estatístico. 5.2 Análise descritiva e cálculo de probabilidades. 5.3 Variables aleatorias e principais distribucións de probabilidade. 5.4 Inferencia estatística.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20	40	60
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	20	40	60
Titoría en grupo	5	10	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	6	9
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	4	6
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Resolución de problemas e cuestións de cada un dos temas do programa da materia. Farase uso de aplicacións informáticas adecuadas.
Titoría en grupo	Probas de exercicios e/ou exposición por parte dos alumnos do grupo de exercicios encargados a cada un deles.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Titoría en grupo	Os alumnos resolverán problemas que o profesor lles encargase e poderán expor dúbidas sobre a materia ao profesor. Tamén se utilizará para que os alumnos opinen sobre o desenvolvemento da materia de face a mellorar a calidade docente nun futuro.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Sesión maxistral	Realización de probas tipo test de cada tema.	10	B13 B14	C7 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Titoría en grupo	Realización de probas e/ou exposición de exercicios en clase e entrega de exercicios dos boletíns	15	B1 B2 B13 B14	C7 C9 C10 C12 C16	D3 D4 D5

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final teórico/práctico da materia.	60	B1 B2 B13 B14	C7 C9 C10 C12 C16	D3 D4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas sobre as prácticas	15	B3 B13 B14	C7 C9 C10 C12 C16	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para que as notas obtidas nas distintas actividades desenvolvidas ao longo do curso se teñan en conta na nota final, será necesario obter unha puntuación mínima de 2 ptos. (sobre 6 ptos.) no exame final.

Haberá un sistema de avaliación alternativo para os alumnos a tempo parcial.

Poderanse implementar metodoloxías alternativas para determinar se un alumno pode ou non seguir coa avaliación continua.

O sistema de avaliación da segunda oportunidade será o mesmo que o empregado na primeira.

As datas e horarios das probas de avaliación dos diferentes períodos son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobados pola Xunta de Centro para o curso 2016-17.

En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán os indicados na web da FCETOU

Bibliografía. Fontes de información

Cao Abad, R.; Francisco Fernández, M.; Naya Fernández, S.; Presedo Quindimil, M.A.; Vázquez Brage, M.; Vilar Fernández, J.A. y Vilar Fernández, J. M., Introducción a la estadística y sus aplicaciones, Pirámide, 2001

Casas Sánchez, J.M. e Santos Peñas, J., Introducción a la Estadística para Economía y Administración de Empresas, Centro de Estudios Ramón Areces, 1995

Esteban García y otros., Estadística Descriptiva y nociones de probabilidad, Thomson, 2005

García Pérez, C.; Casas Sánchez, J.M. y Rivera García, L.F., Problemas de estadística descriptiva, probabilidad e inferencia, Pirámide, 1998

Gonick, L. e Smith, W., A Estatística en Caricaturas, SGAPEIO, 2001

Gutiérrez, R.; Martínez, A. y Rodríguez, C., Curso Básico de Probabilidad, Pirámide, 1993

Levin, R.I. y Rubin, D.S., Estadística para Administración y Economía, Pearson Prentice Hall, 2010

Martín-Pliego F. J.; Montero-Lorenzo e Ruiz-Maya, L., Problemas de Inferencia Estadística, AC, 2002

Martín Pliego, F. J. e Ruíz-Maya, L., Estadística I: Probabilidad., Thomson, 2004

Martín-Pliego, F. J. e Ruiz-Maya, L., Fundamentos de Inferencia Estadística, Thomson, 2005

Newbold, P.; Carlson, W. L. e Thorne, B., Estadística para Administración y Economía, Pearson Prentice Hall, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Econometría/O04G020V01304
Técnicas operativas estatísticas/O04G020V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/O04G020V01104

Outros comentarios

Recoméndase ter coñecementos básicos de software de folla de cálculo (Calc, Excel, ...) e de informática en xeral

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil				
Materia	Dereito mercantil			
Código	O04G020V01205			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	de los Ríos Sánchez, Juan Manuel			
Profesorado	de los Ríos Sánchez, Juan Manuel Paula Pombar, Mercedes de			
Correo-e	jmrios@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Dereito Mercantil é unha materia que se cursa no segundo cuadrimestre do primeiro ano do Grao en Administración de Empresas. Nela estúdanse os principais aspectos do estatuto xurídico do empresario, a organización xurídica da empresa e a actuación dos empresarios no mercado, de modo que o alumno perciba e comprenda que o mercado é un espazo regulado por normas xurídicas no que os suxeitos que interveñen contraen dereitos e obrigacións esixibles, chegado o caso, ante os tribunais de xustiza.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Identificar os suxeitos que teñen a consideración de empresario, a fin de poder determinar quen é responsable, fronte a terceiras persoas, das actuacións que se realicen no mercado.	B10 B13 B14	C3 C4	D3 D5
Coñecer as particularidades e trazos propios dos distintos tipos de sociedades mercantís, de modo que se comprenda a figura do empresario *societario.	B1 B2 B10 B14	C3 C4	D3
Dominar a regulación xurídica da actividade dos empresarios no mercado, de modo que se poida comprender de forma básica o marco legal no que se desenvolve a actividade empresarial.	B1 B2 B5 B10	C3 C4	D3 D5
Determinar que norma xurídica é aplicable a cada caso concreto, para poder resolver de forma práctica posibles problemas expostos en relación coa actuación do empresario no mercado.	B1 B2 B5 B10 B13 B14	C3 C4	D3 D5

Resolver de forma razoada os problemas xurídicos expostos.	B1 B2 B5 B8 B10 B13	C3 C4	D3 D5

Contidos	
Tema	
Bloque 1: Introdución á normativa mercantil.	Aproximación aos conceptos básicos do Dereito. Introdución ao dereito Mercantil.
Bloque 2: Estatuto xurídico do empresario.	Conceptos xurídicos básicos relativos ás empresas e os seus titulares. Normas principais sobre esta materia.
Bloque 3: Dereito industrial.	Normativa básica sobre competencia e propiedade industrial.
Bloque 4: Dereito de sociedades.	Normativa xeral sobre as sociedades mercantís. Estudo dos principais tipos.
Bloque 5: Nocións sobre contratos e títulos-valores.	Normas básicas e xerais sobre a contratación. Aproximación aos principais elementos.
Bloque 6: Concurso do empresario.	Aproximación ao concurso de acredores como resposta xurídica á insolvencia grave.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	48	61	109
Titoría en grupo	5	0	5
Probas de tipo test	4	32	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Os alumnos poden expor as cuestións que xurdan ao fío da explicación. O profesor tratará de resolvelas no acto.
Titoría en grupo	Os alumnos poden participar nas sesións correspondentes. Nelas poden expor as cuestións que lles xurdiron durante o estudo ou repaso da materia.
Probas	**Descrición**
Probas de tipo test	Durante as probas, os alumnos poden expor as dúbidas que lles xurdan dos enunciados. Unha vez terminadas, poden obter as claves e resultados completos.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Probas de tipo test	Realizaranse catro probas de tipo test ao longo do curso. Cada unha delas contará un 25% da nota final. É necesario realizar todas para superar a materia por avaliación continua.	100	B1 B13 B14	C3 C4	D3 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA A planificación e metodoloxía expostas nesta guía docente supoñen a aplicación dun sistema de avaliación continua, polo que se require a actividade presencial do alumno, e a cualificación final obterase da avaliación global de todas as actividades, probas e valores porcentuais descritos anteriormente.

EXAME FINAL

Non se realizará exame final propiamente devandito para os alumnos que sigan o sistema de avaliación continua. O tres primeiros test realizaranse durante o curso. O último, na primeira data das establecidas pola Xunta de Facultade como

oficiais de exames. Quen non aproban a materia por este sistema poderán presentarse, na segunda das devanditas datas, ao exame que se describe a continuación.

SEGUNDA CONVOCATORIA

Para os alumnos que non sigan o sistema de avaliación continua e para os que non o superen, realizarase unha soa proba de tipo test que comprenda o conxunto da materia, na que só se aprobará a materia se se obtén un mínimo do sesenta por cento de acertos. Esta proba será a única posible de realizar na segunda das datas establecidas pola Xunta de Facultade como oficiais de exames.

As datas dos horarios de próbalas avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-2017.

En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na *paágina web da *FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

De la Cuesta Rute, J.M. (dir.), **Derecho Mercantil para grados no jurídicos**, Última,

Código de Comercio y leyes complementarias, Última,

Código civil, Última,

ARANZADI. Westlaw,

tirant on line,

Recomendacións